

**BOŠNJAČKA
STRANKA**

Broj: 03-04-12/24

Datum: 03.04.2024. godina

Skupština Crne Gore
Klub poslanika Bošnjačke stranke
Kancelarija br. 13
tel/fax: +382 20 404 515
klub.poslanika@bscg.me
www.bscg.me

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE 10:52

PRIMLJENO:	3. 4.	20 24	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	02-61-2/24-47		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sledeće pitanje ministarki prosvjete, nauke i inovacija, gospođi prof. dr Anđeli Jakšić-Stojanović:

Poštovana ministarko,

Koje su ključne slabosti prosvjetnog sistema u Crnoj Gori koje ste prepoznali nakon 5 mjeseci na čelu tog resora?

Da li Ministarstvo raspolaže podacima o tome koliko privatnih časova godišnje u prosjeku svojoj djeci plate roditelji đaka u osnovnoj skoli, a koliko roditelji srednjoškolaca, te koliko koštaju privatni časovi u Crnoj Gori za osnovnoškolske predmete?

Da li Ministarstvo ima podatak o tome koliki je procenat osnovaca kojima roditelji plaćaju privatne časove jednom ili više puta tokom školske godine?

Takode, da li imate podatak koliki je procenat srednjoškolaca kojima roditelji plaćaju privatne časove i za koje sve predmeta se plaćaju privatni časovi srednjoškolcima, te koja je cijena tih privatnih časova?

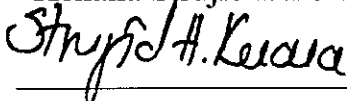
Što je po Vašem mišljenju uzrok, a što rješenje za ovu rastuću pojavu, koja je najrealniji odraz lošeg stanja u prosvjetnom sistemu Crne Gore i predstavlja ne samo problem prosvjetnog sistema, nego čitavog društva?

Da li je Ministarstvo već pokrenulo neke aktivnosti u pravcu detaljnijeg analiziranja i rješavanja ovog problema i ako jeste koje su aktivnosti u pitanju?

Klub poslanika Bošnjačke stranke
Kancelarija br. 13 | tel/fax: +382 20 404 515
klub.poslanika@bscg.me | www.bscg.me

OBRAZLOŽENJE:

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine.

Poslanica
Kenana Strujić-Harbić

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	19. 04 20 24 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-62-2/24-47/2
VEZA:	
EPA:	Adresa: Vaka Đurovića b.b. 81000 Podgorica, Crna Gora
SKV. ČENICA:	tel: +382 20 410 100 fax: +382 20 410 101 www.mpni.gov.me

Broj: 01/1-008/24-2225/28

Podgorica, 03. april 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

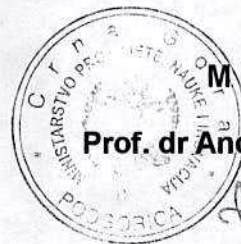
n/r Aleksandaru Klariću, generalnom sekretaru

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Kenane Strujić-Harbić

Poštovani g-dine Klariću,

U prilogu Vam dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje gospođe Kenane Strujić-Harbić, poslanice.

S poštovanjem,

MINISTARKA

Prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović

Anđela Jakšić-Stojanović

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki prosvjete, nauke i inovacija, gđi Anđeli Jakšić Stojanović, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Poštovana ministarko Jakšić-Stojanović,

- Koje su ključne slabosti prosvjetnog sistema u CG koje ste prpeoznali nakon 5 mjeseci na čelu tog resora?
- Da li MPNI raspolaže podacima o tome koliko privatnih časova godišnje u prosjeku svojoj djeci plate roditelji đaka u osnovnij školi, a koliko rodtelji srednjoškolaca, te koliko koštaju provatni časovi u CG za osnovnoškolske predmete?
- Da li MPNI ima podatak o tome koji je broj osnovaca kojima roditelji plaćaju privatne časove jednom ili više puta tokom školske godine. Da li imate podatak kooliko je procenat srednjoškolaca kojima roditelji plaćaju privatne časove i za koje se sve predmete plaćaju privatni časovi srednjoškolcima, te koja je cijena privatnih časova?
- Šta je po Vašem mišljenju uzrok, a šta rješenje za ovu rastuću pojavu, koja je najrealniji odraz lošeg stanja u prosvjetnom sistemu CG i predstavlja ne samo problem prosvjetnog sistema, nego čitavog društva?
- Da li je Ministarstvo već pokrenulo neke aktivnosti u pravcu detaljnijeg analiziranja i rješavanja ovog problema, i ako jeste koje su aktivnosti u pitanju?

OBRAZLOŽENJE:

Obrazloženje ću dati na sjednici Skupštine.

S poštovanjem,

Kenana Strujić-Harbić

ODGOVOR NA POSLANIČKO PITANJE:

Problema u obrazovnom sistemu je, nažalost, jako mnogo i oni su, po mom mišljenju, nastali kao rezultat višedecenijskog zanemarivanja najznačajnijeg resora jedne države, a to je upravo resor prosvjete.

Na prvom mjestu suočavamo se sa velikim infrastrukturnim problemima na svim nivoima obrazovanje - nedostaju nam vrtići, škole, nastava se u velikom broju škola, zbog nedostatka prostornih kapaciteta, organizuje u nekoliko smjena što utiče na organizaciju vremena, ali i na porodični i društveni život ne samo djece, već i roditelja, prosvjetnih radnika, itd. Više od 40 škola (obično su u pitanju seoska područja na sjeveru) nema adekvatan sistem grijanja, određenim školama nedostaje prostor za biblioteku/čitaonu, a nedostaje i prostor za realizaciju vannastavnih aktivnosti. Jedan broj škola ima i druge infrastrukturne probleme koji značajno otežavaju realizaciju nastavnog procesa. Takođe, škole ne raspolažu adekvatnim kabinetima i nastavnim sredstvima i pomagalicama, posebno kada su u pitanju prirodne nauke. Zbog ograničenih kapaciteta, određeni broj časova fizičkog vaspitanja se ili uopšte ne drži ili se drži u neadekvatnim uslovima. Upravo iz tog razloga je Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija prepoznalo ulaganje u infrastrukturu kao nužan preduslov bez kojeg nije moguće realizovati kvalitetnu reformu obrazovnog sistema i intenzivirati aktivnosti koje se odnose na realizaciju infrastrukturnih projekata.

Takođe, veliki problem predstavljaju i neadekvatan strateški i zakonodavni okvir na svim nivoima obrazovnog sistema.

Postoje i evidentne slabosti kada je u pitanju nastavni plan i program koji je neadekvatno koncipiran i usresredjen dominantno na sticanje nefunkcionalnih znanja, ne i vještina i kompetencija. Osim toga, ne postoji korelacija između sadržaja koji se izučavaju u okviru različitih predmeta. Samim tim, ni udžbenici nisu koncipirani na pravi način, te je neophodno, ciklus po ciklus, raditi kako na reviziji nastavnih planova i programa, tako i na izradi novih udžbenika ili reviziji postojećih u zavisnosti od predmeta.

Uočeni su i neujednačeni kriterijumi ocjenjivanja, kao i ogroman disbalans između uspjeha na kraju školske godine i rezultata na eksternim, PISA i drugim međunarodnim testiranjima. Znanja koja učenici stiču su nefunkcionalna i kao takva neprimjenjiva u realnom okruženju.

Takođe, fokus je na ocjenama, a ne na znanju, što prati i neopravdano veliki broj dobitnika diploma "Luča". Veoma često se kao jedan od značajnih problema pominje i neprimjeren uticaj i pritisak roditelja, posebno kada je u pitanju proces ocjenjivanja.

Sa druge strane, nastavnici su preopterećeni administrativnim poslovima, proces digitalizacije obrazovnog sistema je umjesto da pojednostavi i olakša posao prosvjetnim radnicima, dodatno zakomplikovao proces jer se sve evidencije vode i u štampanoj i u elektronskoj formi. To su samo neki od najznačajnijih slabosti obrazovnog sistema koje su se iskristalisale u prethodnom periodu, svakako da ih ima još, ali je važno da ih identifikujemo i da, u skladu sa prioritetima, sistemski radimo na njihovom rješavanju.

Što se tiče pitanja koja se odnose na organizaciju privatnih časova za učenike osnovnih i srednjih škola, mislim da ste jako dobro identifikovali još jedan problem sa kojim se suočavamo. Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija ne raspolaže podacima koji su sadržani u Vašim pitanjima jer se radi o aktivnosti koja se sprovodi van zakonom definisanog okvira, pa iz tog razloga nije moguće imati tačne i precizne podatke.

Međutim, evidentno je da sve veći broj učenika ide na privatne časove i to ne periodično, nego u kontinuitetu, a da se broj predmeta povećava. Iz tog razloga smo i sugerisali Zavodu za školstvo da, u okviru procesa anketiranja učenika, uključi i pitanja koja se odnose na ovaj vid nastave, kako bismo imali preciznije podatke o ovom pitanju.

Međutim, i bez egzaktnih podataka, iz ugla nekoga ko je na čelu ovog resora, a ko je dugo u učionici, svakako ću dati i kratak osvrt na ključne razloge zbog kojih su privatni časovi, nažalost, postali opšta društvena pojava.

Sve ono što sam navela kao ključne nedostatke obrazovnog sistema doprinosi potrebi za uzimanjem privatnih časova- od plana i programa često neprimjerenog uzrastu učenika, nedovoljne korelacije između predmeta, neadekvatnih udžbenika iz pojedinih predmeta itd. Zbog svih tih razloga učenici u dovoljnoj mjeri ne ostvaruju definisane ishode tokom časova redovne nastave, a dopunska i dodatna nastava se često ne realizuje u dovoljnoj mjeri.

Takođe, sva relevantna istraživanja govore i u prilog tome da učenici nemaju onaj stepen pažnje i koncentracije kao neke ranije generacije, vjerovatno i pod uticajem savremenih ICT tehnologija, pa je neophodno prilagoditi i pedagoški i metodički

pristup, odnosno primijeniti drugačije metode i tehnike rada koje podrazumijavaju mnogu veću aktivnost, interaktivnost, uključivanje multimedijalnih sadržaja, grupne aktivnosti, itd.

Infrastrukturni problemi i organizacija smjena takođe dodatno negativno utiču na organizaciju porodičnog života, a samim tim i na proces učenja, pa roditelji veoma često nemaju vremena da se posvete djeci, posebno u početnim razredima osnovne škole koji su ključni zbog sticanja radnih navika, odnosu prema učenju itd.

Sa druge strane, nastavnici se ovaj vid angažmana opredjeljuju zbog potrebe za dodatnom zaradom, a najčešće se ne primjenjuje adekvatna zakonska regulativa. Naime, Zakon predviđa tu vrstu dodatnog angažmana pod jasno preciziranim uslovima koji se, nažalost, ne poštuju nego se u najvećem broju taj vid nastave održava u privatnim objektima i bez registracije dodatnog rada.

Rješenje za ovu rastuću pojavu Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija planira da iznađe kroz:

- Izgradnju novih objekata i rastrećenjem postojećih omogućiće se stvaranje uslova za organizaciju produženog boravka za učenike nižih razreda, kako bi se u svim školama roditeljima pružila podrška dodatnog učenja, a samim tim i suzbila potreba plaćanja "privatnog" učitelja;
- Unapređenje kvaliteta obrazovne infrastrukture;
- Unapređenje kvaliteta nastavnih planova i programa i udžbenika;
- Donošenje nacionalnih planova podrške i programa osnaživanja svih vidova nastave u školama (dopunske, redovne, dodatne nastave, kao i škole u prirodi i slobodnih aktivnosti);
- Obezbeđivanje kontinuirane edukacije nastavnog kadra posebno kada su u pitanju obuke iz oblasti pedagogije i metodike, ali i digitalnih vještina, stranih jezika itd.
- Kontinuirano praćenje školskih aktivnosti od strane Zavoda za školstvo, koje će učenicima i njihovim roditeljima vratiti povjerenje u kvalitet obrazovnog procesa u školi, itd.

S poštovanjem,

MINISTARKA PROSVJETE NAUKE I INOVACIJA

Prof. dr Anđela Jakšić-Stojanović

Anđela Jakšić-Stojanović